

ปฏิรูป ประเทศไทย

ปฏิรูป จิตสำนึก

JQ
1749.A15
ป384ป
2554

จิตสำนึกเปลี่ยน

ทุกอย่างเปลี่ยน

ประเวศ วะสี

6 7532

ห้องสมุด ๑๐๐ ปี สมเด็จพระมงกุฎเกล้า

ปฏิรูป ประเทศไทย

ปฏิรูป จิตสำนึก

เลขหมู่ JQ1749.A15 v384 ป 2554
เลขทะเบียน 00008210
วันที่ E3 ส.ค. 2555

จิตสำนึกเปลี่ยน

ทุกอย่างเปลี่ยน

ประเวศ วะสี

ปฏิรูปประเทศไทย

ปฏิรูปจิตสำนึก

ประเวศ วะสี

พิมพ์ครั้งที่ 1 มีนาคม 2554 20,000 เล่ม

- สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) (สรพ.)
- สำนักงานปฏิรูป (สปร.)

จัดพิมพ์โดย

สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) (สรพ.)

ชั้น 2 อาคารกรมการแพทย์ 6 ถนนติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทร. 02-9510102-3 โทรสาร 02-9510238

สปร.

สำนักงานปฏิรูป
เพื่อสังคมที่ยั่งยืน

สำนักงานปฏิรูป (สปร.)

สำนักงานชั่วคราว เลขที่ 126/146 ชั้น 4 อาคาร 10 ชั้น

สถาบันบวรราชธานีอโศก

ช.ติวานนท์ 14 ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

โทร. 02-965-9531-3 โทรสาร 02-9659534

พิมพ์ที่

หจก.มณีสพิธีม 02-968-3081

จิตสำนึก

เป็นประจักษ์
พลังนิวเคลียร์
ในตัวมนุษย์

พลังจิตสำนึก

เปลี่ยนชีวิต

และ
เปลี่ยนโลกได้

สารบัญ

๑. ปฏิรูปประเทศไทย ----- ๑
๒. พลังจิตสำนึก :
 พลังนิวเคลียร์ในตัวมนุษย์ (Human nuclear energy) ---- ๕
๓. คนที่กำลังจะฆ่าตัวตายกลายเป็นประสบบรมสุข ----- ๙
๔. พลังจิตสำนึกใหม่ ทำให้คนธรรมดากลายเป็นพระพุทธรเจ้า --- ๑๕
๕. เมล็ดพันธุ์แห่งความดีในหัวใจ ----- ๑๙
๖. การเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่า ความเป็นคนของคนทุกคน --- ๒๓
๗. โครงสร้าง INN - โครงสร้างจิตสำนึกใหม่ ----- ๒๙
๘. การปฏิรูปการบริหารประเทศ :
 จากการเอารวมเป็นตัวตั้ง เป็นเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง ----- ๓๓
๙. สรุปการปฏิรูปจิตสำนึก ----- ๓๗
๑๐. ปฏิรูปประเทศไทย - ปฏิรูปจิตสำนึก ----- ๔๑

๑.

ปฏิรูป

ประเทศไทย

ปฏิรูปประเทศไทย คือ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประเทศที่น่าอยู่ ที่คนไทยจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ประเทศที่น่าอยู่จะต้องมีความเป็นธรรม ไม่มีความเหลื่อมล้ำกันมากเกินไป มีการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

ประเทศไทยวิกฤตมากขึ้นเรื่อย ๆ จนพูดว่าวิกฤตสุด ๆ มีความแตกแยกและรุนแรงมากขึ้น ๆ จนเกรงกันว่าจะเกิดมิลลิวินีภัยคุกคาม ต้องตั้งคำถามว่าทำไม ทั้ง ๆ ที่ประเทศไทยมีทรัพยากรมากมาย จึงไม่สามารถจัดระบบการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ลงตัว และมีศานติสุข

เราเป็นเมืองพุทธและพุทธศาสนาก็เป็นของดี แต่ใจจึงมีความเสื่อมเสียทางศีลธรรมมาก การฆ่ากันตายและทำร้ายกันก็สูง การลักขโมยฉ้อฉลคอร์รัปชันเต็มแผ่นดิน มีการทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ขาดธรรมาภิบาลในทุกสถาน

มีอะไรที่ขาดหรือผิดไปในความรู้สึกนึกคิดจิตสำนึกของคนไทยหรือสิ่งหนึ่งที่จับได้คือ คนไทยขาดความคิดเชิงโครงสร้างของสังคม คิดว่าอะไรดีชั่วก็อยู่ที่พฤติกรรมของปัจเจกบุคคล เสมือนไม่มีโครงสร้างของสังคม จึงเพ่งเล็ง บ่มเพาะ เฉพาะบุคคล ซึ่งไม่ใช่และไม่ควรทำ แต่ไม่ได้ผล การขาดความเป็นธรรมยังคงอยู่และมากขึ้นจนเกิดสภาวะวิกฤตสุด ๆ

โครงสร้างกำหนดคุณสมบัติ

ในทางวัตถุเห็นได้ง่าย เช่น ของที่ทำด้วยเหล็กเหมือนกัน แต่

คุณสมบัติต่างกัน ถ้าโครงสร้างเป็นเรือมันลอยน้ำได้ ถ้าโครงสร้างเป็นมีดดาบมันใช้ฟันได้ ถ้าโครงสร้างเป็นลูกระเบิดมันระเบิดได้

โครงสร้างทางสังคมก็กำหนดคุณสมบัติของสังคม เช่น

โครงสร้างอำนาจรัฐ

โครงสร้างการจัดสรรทรัพยากร

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางกฎหมาย ฯลฯ

โครงสร้างเหล่านี้ มีผลอย่างแรงต่อความเป็นไปของสังคมที่พฤติกรรมของปัจเจกบุคคลไม่เพียงพอที่จะคัดง้างได้ ที่ผ่านมามีคนคิดแต่เพียงเรื่องความดีความชั่วส่วนบุคคล โดยไม่พยายามเข้าใจและแก้ไขโครงสร้างที่ไม่เป็นธรรม จึงสร้างความเป็นธรรมไม่สำเร็จ

การปฏิรูปประเทศไทยเป็นการปฏิรูปโครงสร้างของประเทศให้เป็นธรรม

ในเอกสารข้อเสนอปฏิรูปประเทศไทย* ได้พูดถึงโครงสร้าง ๘ ประการที่ถักทอกันเป็น “เข่ง” หรือคุกที่ขังคนไทยไว้ในความไม่เป็นธรรม คือ

(๑) โครงสร้างทางจิตสำนึกที่ขาดความเป็นธรรม

(๒) โครงสร้างสังคมแห้วตึง

(๓) โครงสร้างอำนาจรัฐรวมศูนย์

(๔) โครงสร้างทางกฎหมาย

(๕) โครงสร้างการจัดสรรทรัพยากร

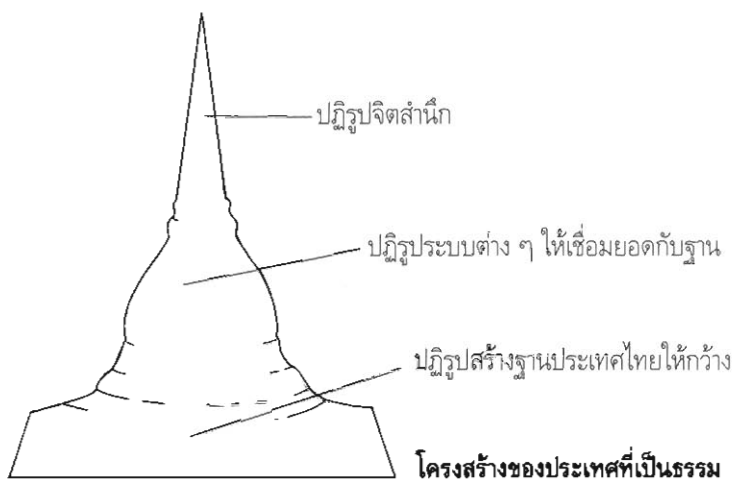
(๖) โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

(๗) โครงสร้างทางการศึกษา

(๘) โครงสร้างทางการสื่อสาร

* ประเวศ วะสี “(ร่าง) ข้อเสนอปฏิรูปประเทศไทย”, ๒๕๕๓. สำนักงานปฏิรูป

ในที่นี้จะไม่พูดถึงรายละเอียดและแนวทางการปฏิรูป ซึ่งอาจหาอ่านได้จากเอกสารของสำนักงานปฏิรูป เพียงแต่กล่าวโดยย่อเพื่อนำไปสู่การปฏิรูปจิตสำนึก อาจมองรูปใหม่ของประเทศไทยที่มีโครงสร้างความเป็นธรรมว่าเหมือนรูปพระเจดีย์ ซึ่งประกอบด้วย ๓ ส่วนใหญ่ ๆ คือ

๑. ยอดพระเจดีย์ ซึ่งสูงที่สุด คือ ปฏิจตสำนึกและความเป็นธรรม
๒. ฐานพระเจดีย์ ต้องกว้างและแข็งแรง ได้แก่ชุมชนท้องถิ่น ต้องปฏิรูปการบริหารประเทศจากการเอารวมเป็นตัวตั้งซึ่งรวมศูนย์ไปสู่การเอาพื้นที่เป็นตัวตั้งหรือเทศาภิวัฒน์ (เทศะ = พื้นที่)
๓. องค์พระเจดีย์ ได้แก่ระบบต่างๆ ต้องเชื่อมระหว่างยอดกับฐาน เช่น ระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจ ระบบความยุติธรรม ฯลฯ

สำหรับการปฏิรูปการบริหารประเทศเพื่อกระจายอำนาจไปสู่ฐานของประเทศ คือชุมชนท้องถิ่นนั้น มีการประชุมใหญ่ เรื่อง "ฟื้นพลังชุมชนท้องถิ่นสู่การอภีวัฒน์ประเทศไทย" ที่ศูนย์ไบเทค ในวันที่ ๑-๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ในงานนี้มีการผลิตเอกสารและสื่ออื่น ๆ จำนวนมากที่ผู้สนใจหาอ่านได้

ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะเรื่องการปฏิรูปจิตสำนึก

๒.

พลังจิตสำนึก

พลังนิวเคลียร์

ในตัวมนุษย์

(Human nuclear energy)

ในนิวเคลียสในอะตอมของสสารมีพลังซ่อนเร้นอยู่ ซึ่งเมื่อปลดปล่อยออกมาเป็นพลังนิวเคลียร์มหาศาล ดังที่ระเบิดนิวเคลียร์ลูกเดียวสามารถทำลายเมืองทั้งเมือง หรือสสารชนิดเดียว ทำไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์ หรือพลังงานจากดวงอาทิตย์ที่กระจายไปทั่วจักรวาลมาประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านปี และจะยังมีอยู่ต่อไปอีก ๕,๐๐๐ ล้านปีก็เป็นพลังงานนิวเคลียร์

พลังนิวเคลียร์เป็นพลังมหาศาลทางกายภาพ

ในตัวมนุษย์ก็มีพลังมหาศาลซ่อนอยู่ คือ พลังจิตสำนึก

ศักยภาพสูงสุดของมนุษย์ ไม่ใช่พลังความรู้ แต่เป็นพลังจิตสำนึก

นักปราชญ์ฝรั่ง ๓ คน คือ Laslo, Grof และ Russell คอยกันเรื่องความเป็นไปของโลก และสรุปว่า อารยธรรมตะวันตกซึ่งเป็นอารยธรรมวัตถุนิยมบริโภคนิยม กำลังพาโลกทั้งโลกไปสู่วิกฤตการณ์อย่างรุนแรง ความรุนแรงของมันนั้น ทำให้มนุษยชาติไม่มีทางออกอื่นใดเลย นอกจาก ปฏิวัติจิตสำนึก (Consciousness Revolution)

ไอน์สไตน์เอง ก่อนตายก็เห็นแล้วว่า มนุษยชาติจะไปไม่รอด กล่าวว่ “ถ้ามนุษยชาติจะอยู่รอดได้ ต้องการวิถีคิดใหม่โดยสิ้นเชิง” (We shall need a radically new manner of thinking, if mankind is to survive)

แต่วิถีคิดขึ้นกับจิตสำนึก ถ้าจิตสำนึกยังเป็นแบบเก่า ๆ ก็จะมีวิถีคิดแบบเก่า ๆ

วิถีคิดใหม่จะมีได้ก็ต่อเมื่อมีจิตสำนึกใหม่ (New Consciousness) มนุษย์ตระหนักมากขึ้นทุกทีว่าต้องการจิตสำนึกใหม่ หนังสือตระกูลที่

ชายดีที่สุดในโลกเป็นหนังสือในตระกูลจิตสำนึกใหม่ แสดงให้เห็นว่า
กระแสใหญ่ (Mega Trend) ของโลกคือกระแสจิตสำนึกใหม่

ตัวอย่างของการเกิดจิตสำนึกใหม่ร่วมสมัยที่ประชาคมจิตสำนึก
ใหม่นำมาเป็นตัวอย่างก็คือ เรื่องของมนุษย์อวกาศชื่อ Edgar Mitchell
(เอ็ดการ์ มิทเชลล์) เมื่อไปอยู่ในอวกาศและมองกลับมายังโลก เห็น
“โลกทั้งใบ” ลอยฟองอยู่ในอวกาศ จิตของเขาเปลี่ยนโดยสิ้นเชิง เขากล่าวว่า
“ผมกลับมายังโลกกลายเป็นคนที่เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง” (I came back
to Earth a totally changed man) กลายเป็นคนที่ . . .

**มีจิตใจเป็นอิสระไม่ถูกบีบคั้น มีความสุขอย่างล้นลึก ประสบ
ความงาม อันล้นเหลือ เกิดความรักอันไพศาลต่อเพื่อนมนุษย์
และธรรมชาติทั้งหมด**

ที่ล้อมกรอบไว้นี้ อาจเป็นการสรุปคุณสมบัติของจิตสำนึกใหม่หรือ
จิตสำนึกใหญ่

ตามธรรมดา มนุษย์มีจิตสำนึกเล็ก มีความรู้สึกนึกคิดและเจตจำนง
ที่เล็ก แคบ และแยกส่วน รู้เห็นและคิดแคบ ๆ เฉพาะตัวหรือพวกตัว
ไม่รู้เห็นความจริงทั้งหมด ความจริงนั้นใหญ่และเชื่อมโยงกันทั้งหมดเป็น
หนึ่งเดียวกัน (The Same Oneness)

แต่เมื่อมีจิตสำนึกเล็ก แคบ และแยกส่วน จึงตกอยู่ในความ
บีบคั้น อะไรที่แยกส่วนจากความเป็นทั้งหมดจะตกอยู่ในความบีบคั้น
ไม่เป็นอิสระ ความบีบคั้นไม่เป็นอิสระคือความทุกข์หรือความขัดแย้ง

เมื่อเอ็ดการ์ มิทเชลล์ มองเห็นโลกทั้งใบ เข้าถึงความ เป็นหนึ่ง
เดียวของโลกทั้งใบ จิต (สำนึก) ของเขาจึงเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง จากการเข้า
ถึงความจริงของความเป็นทั้งหมด ซึ่งเป็นของใหม่สำหรับการรับรู้ของ
เขา เมื่ออยู่บนโลกเขารับรู้ชุดความจริงเก่าที่เห็นอะไรแยกเป็นส่วนๆ เพราะ
จิตเล็กู้เห็นได้คับแคบและแยกส่วน

เมื่อจิตของเขาไปเชื่อมกับธรรมชาติหรือความจริงอันใหญ่และเป็นหนึ่งเดียว เกิดสภาพจิตใหญ่หรือจิตใหม่ที่หลุดพ้นจากความบีบคั้นของความคับแคบ จึงรู้สึกเป็นอิสระ อิสระภาพหรือความสุขเป็นสิ่งเดียวกัน เขาจึงรู้สึกเป็นสุขอย่างล่ำลึกอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน

การเข้าถึงความเป็นทั้งหมดทำให้ประสบความงาม

ความงามเกิดจากความเป็นทั้งหมด

ดอกไม้ที่สวยงามหรือผู้หญิงที่งาม ก็เกิดจากความเป็นทั้งหมด

ถ้าแยกย่อยไปเป็นส่วนประกอบ เช่น สสาร ธาตุ ดับ ใต้ ใต้ฟุ้ง อุจจาระ ปัสสาวะ ความงาม ก็จะหายไป

ฉะนั้นเมื่อเอ็ดการ์ด มิทเชลล์ เข้าถึงความเป็นทั้งหมดจึงประสบความงามอันล้นเหลือ

การเข้าถึงความเป็นหนึ่งเดียวกับทั้งหมด ว่าทั้งหมดคือเรา เราคือทั้งหมด ไม่แยกเป็นเขาเป็นเรา จึงเกิดความรักอันไพศาลต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติทั้งหมด ความรักอันไพศาลต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติทั้งหมดยิ่งทำให้มีความเป็นอิสระและความสุขมากขึ้น

เอ็ดการ์ด มิทเชลล์ รู้แล้วว่าจิตสำนึกใหม่นี้ช่างดีจริงหนอ ช่างมีประโยชน์จริงหนอ จึงเกิดฉันทะวิริยะอย่างแรงกล้าในการจัดตั้ง Institute Of Noetic Science (IONS) เพื่อศึกษาวิจัย เผยแพร่ และอบรมเกี่ยวกับจิตสำนึกใหม่ สถาบันอันนี้ตั้งอยู่ที่แคลิฟอร์เนีย ใน ๓๐ ปีที่ผ่านมา ได้ทำวิจัย เผยแพร่ และฝึกอบรม เกี่ยวกับจิตสำนึกใหม่เป็นอันมาก มีคนไทยเคยสมัครไปเข้าประชุมปฏิบัติการกับเขาด้วย

๓.

คนที่กำลังจะ

ฆ่าตัวตาย

กลายเป็น

ประสบบรมสุข

กระซายนายเอ็ดฮาร์ท โทลเล่ เป็นคนมีความทุกข์มาก จะฆ่าตัวตายอยู่หลายครั้งแล้ว เข้าวันหนึ่งตื่นมารู้สึกมีความทุกข์จนทนไม่ไหว ว่าวันนี้ต้องเอาแน่ เขาพูดกับตัวเองว่า

“ฉันอยู่กับไอ้ตัวเองคนนี้ไม่ไหวแล้ว” (I can no longer live with myself)

คำว่า “ฉัน” หรือ I กับ “ตัวเอง” หรือ myself กระตุกความคิดของเขาว่า

เอ๊ะ นี่มันยังงัยกัน ฉันกับตัวเองนี่มันคนละคนกันหรืออย่างไร ถึงว่า ฉันอยู่กับไอ้คนนี่ต่อไปไม่ได้อีกแล้ว แล้ว “ฉัน” มันใครกัน “ตัวเอง” มันใครกัน

การกระตุกว่า “ฉัน” กับ “ตัวเอง” มันคืออะไรกัน ได้นำเขาไปสู่สภาวะใหม่โดยสิ้นเชิงโดยไม่รู้ตัว เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวเองโดยสิ้นเชิง เขาไปนั่งที่ไหนหรือทำอะไรๆ ก็มีความสุขทั้งเนื้อทั้งตัว เป็นความรู้สึกอันมหัศจรรย์แปลกประหลาดมาก เขาก็ไม่รู้ว่ามันเกิดขึ้นได้อย่างไร อยู่มาก็เดือนๆ มันก็เป็นอยู่อย่างนั้น เป็นการถาวร จากคนที่ฆ่าตัวตายกลายเป็นประสบสภาวะบรมสุข

เขากลายเป็นครูสอนเรื่องความสุข หรือเรื่องจิตสำนึกใหม่ที่มีชื่อเสียง เขาเขียนหนังสือชื่อ “The Power of Now” หรือ **พลังแห่งปัจจุบันขณะ** อันหมายถึงจิตที่ตื่นรู้อยู่กับปัจจุบันทำนองเดียวกับ “ปฎิหาริย์แห่งการตื่นอยู่เสมอ” ของท่านดิชนันท์

อาจกล่าวได้ว่าจิตของเอ็ดฮาร์ท โทลเล่ เปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่ง

แปลว่ามีสภาวะหรือธรรมชาติอยู่ ๒ สภาวะกระนั้นหรือ

สภาวะหนึ่งเต็มไปด้วยความทุกข์ อีกสภาวะหนึ่งสุขสงบสันติ (สสส)

ฮีม ! เรากำสั้งจะทำความเข้าใจอะไรที่สำคัญ สภาวะ ๒ สภาวะที่ต่างกันหรือธรรมชาติ ๒ ธรรมชาติ ธรรมชาติหนึ่งเป็นแดนทุกข์ อีกธรรมชาติหนึ่งเป็นแดนสุขสงบสันติ มันดำรงอยู่ใกล้ ๆ กันหรือทับซ้อนกัน

นายเอ็ดฮาร์ท โทลเล่ เขาจึงหลุดจากสภาวะหนึ่งเข้าไปสู่อีกสภาวะหนึ่ง โดยเขาไม่ได้นั่งเครื่องบินไปที่ไหนเลย

ที่จริงพระท่านบอกเราถึง ๒ สภาวะนี้อยู่ทุกวี่ทุกวัน เวลาท่านชักบังสุกุล แต่เราไม่เข้าใจเอง หรือบางทีพระเองก็อาจจะไม่เข้าใจเหมือนกันว่าและฟังกันไปตาม “รูปแบบ” เท่านั้น ไม่ได้เอา “สาระ” คือตอน ที่เริ่มต้นว่า

“อนิจจา ะตะ สังขารา” แล้วก็จบลงตรงว่า **“เตสัง วูปะสะโม สุโข”** แล้วทุกคนก็ยกมือขึ้นสาธุ นั่นแหละ

ท่านพูดถึง ๒ สภาวะ เราก็นึกไปอย่างนั้นเอง ที่จริงคำว่า “สาธุ” แปลว่า yes ใจแล้ว แม่นแท้ แต่ความจริงเราไม่รู้หรือกว่าท่านพูดถึงสภาวะ ๒ สภาวะ จะค่อยๆ แกะตรงนี้ให้ท่านฟัง

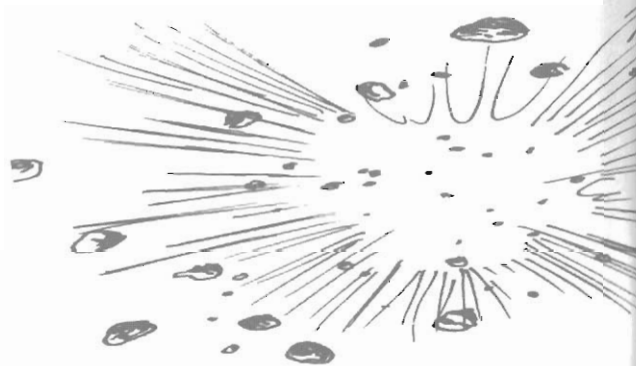
“อนิจจา ะตะ สังขารา สังขารทั้งหลายไม่เที่ยงหนอ

อุปปาหะวะยะ รัมมิโน มีความเกิดขึ้นแล้วมีความเสื่อมไป เป็นธรรมดา

อุปปีชชิตวา นิรุชฌันติ ครั้นเกิดขึ้นแล้วย่อมดับไป

เตสัง วูปะสะโม สุโข ” ความสงบระงับสังขารทั้งหลายเป็นสุขอย่างยิ่ง

สามารถแรกพูดถึงสภาวะปรุ่่งแต่ง คำว่า **“สังขาร”** หมายถึง ธรรมชาติที่ปรุ่่งแต่ง

สภาพไม่ปรุงแต่ง

สงบนิ่งนิรันดร์

ไม่มีเกิดไม่มีตาย

..... ระเบิดตูมใหญ่

เมื่อเป็นธรรมชาติที่ปรุงแต่ง มันจึงเปลี่ยนแปลง (อนิจจา = เปลี่ยนแปลง) คือเกิดขึ้นและเสื่อมไปเป็นธรรมดา (อุปาทะ = เกิดขึ้น ; วยะ = เสื่อมไป) เกิดขึ้นแล้วย่อมดับไป (อุปัชชิตวา = เกิดขึ้นแล้ว ; นิรุชฌันติ = ย่อมดับไป)

วรรคที่สี่กล่าวถึงอีกสภาวะหนึ่ง คือสภาวะที่ไม่ปรุงแต่ง การระงับสังขารแปลว่าหยุดปรุงแต่ง (วูปะสะโม = สงบระงับ) สภาวะไม่ปรุงแต่งนั้นสุขสงบสันติ

ท่านกล่าวถึง สภาพ ๒ สภาพหรือธรรมชาติ ๒ อย่าง คือสภาพที่ปรุงแต่งเรียกว่าสังขาร สังขารหมายถึง การปรุงแต่งทุกชนิด เช่นการเกิดขึ้นของจักรวาล ดวงดาว ดวงอาทิตย์ โลก ต้นไม้ สัตว์ มนุษย์ ร่างกาย จิตใจ ทางวิทยาศาสตร์ว่าจักรวาล สสารพลังงาน กาล-สภาวะ (Time-Space) เกิดจากการระเบิดตูมใหญ่ (Big Bang) เมื่อประมาณ ๑๕,๐๐๐ ล้านปีก่อน ก่อนหน้านั้นไม่มีอะไร อาจจะเขียนเป็นภาพข้างต้น

ในเมื่อการปรุงแต่งมันเริ่มเมื่อ ๑๕,๐๐๐ ล้านปีก่อน แล้วก่อนหน้านั้นที่ว่าไม่มีอะไรนั้นนะมันคืออะไร ก็ตรงไปตรงมาคือ สภาวะที่ไม่ปรุงแต่ง ดำรงอยู่เช่นนั้นเป็นนิรันดร์

สภาพปรุ้งแต่งต่าง ๆ ชาติ พลังงาน ดวงดาว
โลก มนุษย์ ร่างกาย จิตใจ = สังขาร มีเกิด มีตาย

ตรงนี้ค่อยๆ พิจารณาให้ดี เพราะปรกติเราไม่รู้ไม่เห็นสภาวะนี้
รู้แต่สภาวะที่ปรุ้งแต่ง เช่น โลก วัตถุสิ่งของ ต้นไม้ สัตว์ คน ความรู้สึก
นึกคิดจิตใจ เหล่านี้ถือเป็นสังขารหรือสภาพที่ปรุ้งแต่งทั้งสิ้น อะไรที่
ปรุ้งแต่งมีสภาพเปลี่ยนแปลง (อนิจจัง) มีเกิดมีตาย

สภาวะที่ไม่ปรุ้งแต่งมีมาก่อนการปรุ้งแต่ง ยังมีอยู่ ไม่มีจุดเริ่มต้น
ไม่มีจุดสิ้นสุด สงบ นิ่ง นิรันดร์ ภาษาพระท่านเรียกว่า **อสังขตะธรรม** ใน
ทางพระพุทธศาสนาถือว่ามืธรรมชาติ ๒ อย่างคือ

สังขตะธรรม = ธรรมชาติที่ปรุ้งแต่ง

อสังขตะธรรม = ธรรมชาติที่ไม่ปรุ้งแต่ง

ถ้าจิตของเราหยุดปรุ้งแต่ง ก็จะเข้าไปอยู่ในธรรมชาติที่ไม่ปรุ้งแต่ง
สงบ นิ่ง มีความสุข จิตพระอรหันต์เข้าไปอยู่ในสภาพไม่ปรุ้งแต่ง จึงว่า
ท่านไม่มีเกิด ไม่มีตายอีกแล้ว

จิตของเอ็ดชาร์ทท โทลเล่ ได้หลุดเข้าไปสู่สภาวะที่ไม่ปรุ้งแต่งจึง
หมดทุกข์โดยสิ้นเชิง ทำไมเขาจึงตั้งชื่อหนังสือของเขาว่า "The Power
of Now" หรือพลังแห่งปัจจุบันขณะ Now หรือปัจจุบันขณะ หมายถึง
การมีสติรู้อยู่กับปัจจุบัน

ปรกติมนุษย์อยู่ในความคิดปรุงแต่งหรือสังขาร ทำให้ไม่รู้อยู่กับปัจจุบัน การอยู่ในความปรุงแต่ง ทำให้ไม่สัมผัสความจริงที่ไม่ปรุงแต่ง จึงอยู่ในความทุกข์ความบีบคั้น

แต่เมื่อเจริญสติรู้อยู่กับปัจจุบัน ไม่อยู่ในโลกของความคิด จึงสัมผัสความจริงที่ไม่ปรุงแต่ง ทำให้สุขสงบสันติ (สสส) ผู้ที่เจริญสติแล้วจิตสงบจนสงบ จะพบความเป็นอิสระ ความสุขอันลึกล้ำ ประสบความงามอันล้นเหลือ อะไรๆ ก็เต็มไปด้วยความงาม มีความเมตตากรุณา อันไพศาลต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติทั้งหมด เป็นสภาพที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง รู้สึกร่มรวยไปด้วยความสุขและความงาม อยากให้ผู้อื่นประสบสภาวะเช่นนี้บ้าง

การเจริญสติจึงเปิดประตูสู่จิตสำนึกใหม่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในตัวเอง (Transformation) ความเห็นแก่ตัวลดลงหรือหมดไป

เอ็ดชาร์ท โทลเลอร์ กล่าวว่า พระพุทธองค์เป็นมนุษย์คนแรกที่ค้นพบ “อนัตตา”

๑.

พลังจิตลำนึกใหม่

ทำให้คนธรรมดา
กลายเป็น
พระพุทธรเจ้า

เจ้าชายลิตซ์ตัดทะ เมื่อเป็นมกุฎราชกุมาร ได้ศึกษา
ศิลปวิทยาที่มีอยู่ขณะนั้นทั้งหมดที่เรียกว่าศิลปวิทยาทั้ง ๑๘ แต่ศึกษา
แล้วก็ยัง ยิ่งนั้นๆ

ต่อเมื่อเสด็จหนีออกจากวังไปสัมผัสความจริงของชีวิต เช่น คนจน
คนแก่ คนเจ็บ คนตาย จึงเกิดจิตสำนึกใหม่ ตั้งพระทัยอย่างแน่วแน่ ที่จะ
หาทางให้มนุษย์พ้นทุกข์ ซึ่งเป็นความตั้งใจที่ยิ่งใหญ่เหนือธรรมดา เพราะ
ธรรมตามนุษย์ก็ต้องมีความทุกข์ จะพ้นทุกข์ไปได้อย่างไร

พระองค์เกิดฉันทะวิริยะอย่างแรงกล้าที่จะหาความรู้ให้ได้ ถ้าไม่
แรงกล้าสุด ๆ ใครจะทิ้งลูกที่เพิ่งเกิดใหม่ไปได้

พลังจิตสำนึกใหม่ทำให้เกิดฉันทะวิริยะอย่างแรงกล้า

ควรสังเกตว่าขณะนั้นยังไม่ทรงมีความรู้ ดังที่ไปทรงลองผิดลองถูก
อยู่ถึง ๖ ปี

พลังจิตสำนึกและฉันทะวิริยะอันแรงกล้ามาก่อนความรู้

ฉันทะวิริยะนั้นแรงกล้ามากขนาดตายก็ยอม จะต้องหาความรู้ให้
ได้ ซึ่งในที่สุดก็ทรงค้นพบความรู้นั้น อันเป็นแสงสว่างทางปัญญาให้โลก
มากกว่า ๒,๕๐๐ ปี

พลังจิตสำนึกใหม่ทำให้คนธรรมดากลายเป็นพระพุทธเจ้าได้

พลังจิตสำนึกใหม่ทำให้ใจใหญ่อย่างองคูลีมาล กลายเป็นพระ
อรหันต์ได้

จิตของโจรกับจิตของพระอรหันต์ต่างกันลิบลับ

นั่นแหละความหมายของจิตสำนึกใหม่

จิตสำนึกจึงเป็นพลังมหาศาลที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในตัวมนุษย์ คือยกระดับความเป็นมนุษย์อย่างก้าวกระโดด

น่าเสียดายที่ระบบการศึกษาไม่รู้จักความมหัศจรรย์แห่งจิตสำนึกจัดการศึกษาขึ้นเพื่อท่องความรู้ในตำรา และวนเวียนอยู่ใน

“ ความรู้ - อำนาจ - เงิน ” หรือ

“ อำนาจ - เงิน - ความรู้ ” หรือ

“ เงิน - ความรู้ - อำนาจ ”

วนเวียนอยู่ในมายาคติ ไม่สามารถพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้นซ้ำร้ายกลับทำให้เลวลงได้

กำแพงวังของกรุงกบิลพัสดุ์กั้นเจ้าชายสิทธัตถะไว้จากการสัมผัสความจริงของชีวิต นั่นคือ

สังคมปัจจุบันได้สร้างกำแพงแห่งมายาคติขึ้นมากักขังมนุษย์ไม่ให้สัมผัสความจริงของชีวิตเต็มไปหมด ไม่ว่าจะเป็นกำแพงอำนาจรัฐ กำแพงกฎระเบียบ กำแพงการศึกษา กำแพงเงิน ฯลฯ

มนุษย์เหมือนถูกจองจำอยู่ใน “คุกที่มองไม่เห็น” (The Invisible Prison) ตัดขาดจากการสัมผัสความจริงของชีวิตและการอยู่ร่วมกัน ทำให้พลังจิตสำนึกใหม่ ซึ่งเป็นพลังมหาศาลที่สุดของมนุษย์ไม่มีโอกาสงอกงามขึ้น หรือระเบิดออกจากภายในใจของมนุษย์เอง

เรากำลังเข้าสู่หัวใจของเรื่องจิตสำนึกแล้ว ถ้าเราเข้าใจจะมีวิธีการเยอะเยอะที่จะสร้างจิตสำนึกใหม่ จะเรียกว่าปฏิรูปหรือปฏิวัติจิตสำนึกก็ได้ เราลองมาดูกันต่อไป

“

ระบบการศึกษา

ไม่รู้จักความมหัสจรรย์แห่งจิตสำนึก
จัดการศึกษาขึ้นเพื่อท่องความรู้ในตำรา

และวนเวียนอยู่ใน

“ ความรู้ - อำนาจ - เงิน ”

หรือ

“ อำนาจ - เงิน - ความรู้ ”

หรือ

“ เงิน - ความรู้ - อำนาจ ”

วนเวียนอยู่ในมายาคติ

ไม่สามารถพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้น
ซ้ำร้ายกลับทำให้เลวลงได้

”

๑๒.

เมล็ดพันธุ์

แห่งความดี
ในหัวใจ

มนุษย์ทุกคนมีเมล็ดพันธุ์แห่งความดีอยู่ในหัวใจ ดังหลักฐาน และเหตุผลที่จะกล่าวดังต่อไปนี้

ในสมองของมนุษย์มีส่วนที่เรียกว่า สมองทางสังคม (The social brain) ที่มีความไวต่อการรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น จากสีหน้า แววตา ลุ่มเสียง ท่าทาง

ถ้าอารมณ์ความรู้สึกนั้นเป็นความทุกข์ ความยากลำบาก จะเกิดความเห็นใจ (Empathy) และอยากทำประโยชน์เพื่อเพื่อนมนุษย์หรือมีน้ำใจเพื่อคนอื่น (Altruism)

ความเห็นใจและน้ำใจเพื่อคนอื่นนั้นเป็นธรรมชาติที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน

ดังที่เราจะเห็นว่าเมื่อมีหายนภัย เช่น คลื่นสึนามิ คลื่นน้ำใจของมวลชนที่หลั่งไหลออกมานั้นใหญ่กว่าคลื่นสึนามิ แสดงว่าความเห็นใจและน้ำใจนี้มีอยู่ในตัวคนอยู่แล้ว ถ้าไม่มีจะไหลออกมาจากที่ไหน

การได้เห็นสีหน้าและแววตาของผู้คนจึงเป็นเรื่องสำคัญ

มีการกล่าวว่าถ้าผู้พิพากษาได้ไปสัมผัสสีหน้าและแววตาของคนยากจน แทนที่จะดูแต่ตัวหนังสือในกระดาษ การตัดสินคดีจะไม่เหมือนเดิม

การเอามิติของความเป็นมนุษย์เข้ามาสัมผัสกัน ดังที่เรียกว่า human touch จึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งนัก ในการทำให้เมล็ดพันธุ์แห่งความดีในหัวใจได้มีโอกาสงอกงามขึ้น

แต่เราได้เอามาอาศัยต่าง ๆ เข้ามาขวางกั้นปฏิสัมพันธ์แห่งความเป็นมนุษย์ เช่น กฎหมาย กฎ ระเบียบ ตำแหน่ง ฐานะ เงินตรา รูปแบบ วิชาความรู้ การศึกษา

หลายปีมาแล้ว อาจารย์บัณฑิต อ่อนดำ ไปคุยกับเกษตรกรตำบลที่จังหวัดหนึ่งในภาคอีสาน

อาจารย์บัณฑิตถามว่า “เกษตรกรในตำบลที่คุณรับผิดชอบ คุณรู้ไหมว่าใครพึ่งตนเองได้ ใครพึ่งตนเองไม่ได้”

“ผมไม่รู้หรอกครับ” เกษตรตำบลตอบ “ผมเกลียดมัน ผมบอกอะไรให้ มันก็ไม่เชื่อ”

สิ่งที่เกษตรกรตำบลบอกชาวบ้านคือ ความรู้ทางเทคนิค เช่น การใช้ปุ๋ย ใช้ยาฆ่าแมลง เรียกว่าเอาเทคนิคเป็นตัวตั้ง ขาดมิติแห่งมนุษย์

อาจารย์บัณฑิตจึงชวนเกษตรกรตำบลไปคุยกับชาวบ้าน กับบ้านคนนี้ กับลุงคนนั้น กับน้ำคนนี้ ว่าเขาทำอะไร เขาอยากทำอะไร เขาทำได้ไม่ได้ เพราะอะไร

พอคุยแล้วเกษตรกรตำบลเปลี่ยนไปเป็นคนละคน เกิดรู้จักชาวบ้าน รักชาวบ้าน เห็นอกเห็นใจ และรู้ว่าจะทำงานกับชาวบ้านอย่างไรต่อไป ทั้งนี้เพราะเอาความเป็นมนุษย์เข้ามาสัมพันธ์กัน ไม่ใช่เอาเทคนิคเป็นตัวตั้ง

แต่ในอาชีพต่าง ๆ เรามักเอาเทคนิคเป็นตัวตั้ง

เช่น แพทย์ดูคนไข้ก็อาจจะเห็นแต่ “ไข้” แต่ไม่เห็น “คน”

หรือครูก็อาจจะเอาแต่เทคนิคการสอนเป็นตัวตั้ง จนลืมนิติความเป็นคน

มีพนักงานธนาคารออมสินคนหนึ่งซึ่งจังหวัดอุบลราชธานี ก็เหมือนนายแบงค์ทั้งหลายที่นั่งรอลูกค้าอยู่ในห้องแอร์

คราวหนึ่งธนาคารมีนโยบายให้สินเชื่อเกษตรกร เขาจะต้องไปคุยกับเกษตรกรที่หัวไร่ปลายนา ทำให้เขาไม่พอใจ เพราะเคยนั่งในห้องแอร์สบายๆ

แต่ทำไป ๆ เขาเกิดความสุขที่ไม่เคยเจอมาก่อน เพราะหัวใจของความเป็นมนุษย์เข้าไปสัมพันธ์กัน เดิมมีแต่มิติเรื่องเงินเท่านั้น

เขากล่าวว่าตอนนี้รายได้เขาน้อยลง แต่ความสุขมากขึ้นที่ได้ทำงานใกล้ชิดกับชาวไร่ชาวนา เขาไม่อยากจะกลับไปทำอย่างเดิมอีกแล้ว จิตสำนึกของเขาเปลี่ยนไปแล้วจากการที่มีสัมผัสแห่งความเป็นมนุษย์

อาจกล่าวได้ว่า ร้อยทั้งร้อย ถ้ามนุษย์ได้เอาความเป็นมนุษย์เข้ามาสัมผัสกัน ความเห็นใจ และน้ำใจจะไหลหลั่งออกมา

มีนักศึกษาที่ไปอยู่กับชาวบ้านที่ยากจน ชาวบ้านก็รักเด็ก หากบหาเขียดให้กิน ดูแลเป็นอย่างดี นักศึกษารักชาวบ้านหมดทุกคน เรียกเขาเป็นพ่อเป็นแม่ เวลาจะจากกันน้ำหูน้ำตาไหล

เรามีนักเรียนนักศึกษาเป็นล้าน ๆ คน แต่เราเอาเยาวชนเหล่านี้มากักขังไว้ในรั้วของการศึกษาหมด

ลองนึกภาพว่า ถ้าเยาวชนเป็นล้าน ๆ คนเหล่านี้ได้อยู่กับชาวบ้านทำงานร่วมกับชาวบ้าน เขาจะเกิดจิตสำนึกใหม่ หัวใจเพื่อเพื่อนมนุษย์ ร้อยทั้งร้อย เพราะเมล็ดพันธุ์แห่งความดีในหัวใจมีโอกาสงอกขึ้นจากการที่มนุษย์กับมนุษย์เอาหัวใจไปสัมผัสกัน

เราควรปลดปล่อยมนุษย์ออกจาก “คุกที่มองไม่เห็น” คือมายาคติต่าง ๆ ที่มาขวางกั้นให้มนุษย์ได้สัมผัสความจริงของชีวิตและการอยู่ร่วมกัน ด้วยประการต่าง ๆ จะเกิดปาฏิหาริย์ขึ้นในสังคม เพราะพลังจิตสำนึกใหม่อันท่วมท้น

๖.

การเคารพศักดิ์ศรี

และคุณค่า
ความเป็นคน
ของคนทุกคน

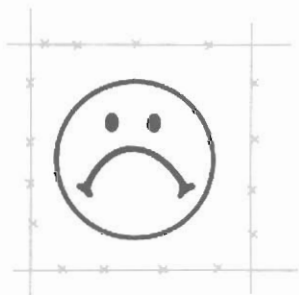
คนจิตสำนึกเล็ก หรือจิตเล็ก คือ คนที่มีความรู้สึกนึกคิด จำกัดอยู่ในที่แคบๆ ตื้นๆ ที่ตัวเองไม่เห็นแก่คุณค่าของคนอื่นและสิ่งอื่น

จิตสำนึกใหญ่ คือ การที่มีความรู้สึกนึกคิดกว้าง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของคนอื่นและสิ่งอื่น

สรรพชีวิตและสรรพสิ่งย่อมมีคุณค่าในตัวเอง การเคารพศักดิ์ศรี และคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนเป็นจิตสำนึกที่ใหญ่ ทุกคนนั้น หมายถึงตัวเองด้วย

เราถูกมายาคติต่างๆ ที่สร้างกันขึ้นไว้มารอบงำ จนทำให้เป็นเสมือนติดคุกที่มองไม่เห็นดั่งกล่าวข้างต้น ขาดอิสรภาพ จำกัดศักยภาพ บีบคั้น

ลองนึกภาพของคนๆ ที่ติดคุกดูก็แล้วกัน ทุกคนเท่าที่เป็นไปได้ และช่วยกันให้เป็นไปได้ สกัดตัวออกไปจากมายาคติ สำนึกในศักดิ์ศรี และคุณค่าความเป็นมนุษย์ของตัวเอง

ติดคุกที่มองไม่เห็น
ขาดอิสรภาพ จำกัดศักยภาพ

สำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่า
ความเป็นคนของตัวเอง

การสำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ของตัวเองจะทำให้เกิดความสุขอย่างล้ำลึก ตระหนักรู้ว่าตัวเองมีศักยภาพที่จะทำอะไรดี ๆ การเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนจะก่อให้เกิดสัมพันธภาพใหม่ ซึ่งเป็นไปเพื่อความเจริญถ่ายเดียว

โดยทั่วไปมีความสัมพันธ์ทางดิ่ง เพราะใช้อำนาจจากบนลงล่าง ไม่ว่าจะเป็นที่พ่อแม่ทำกับลูก ครูทำกับนักเรียน หรือความสัมพันธ์ในองค์กรต่างๆ

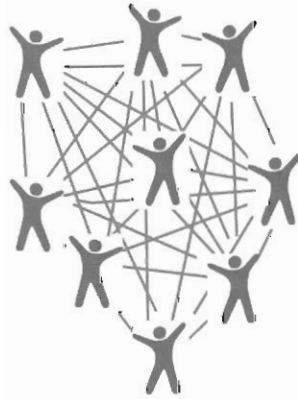
จิตสำนึกเล็ก

ความสัมพันธ์ทางดิ่ง

ใช้อำนาจจากบนลงล่าง

จิตสำนึกใหญ่

ความสัมพันธ์ทางราบ

ความเสมอภาค ภราดรภาพ รวมตัวร่วมคิดร่วมทำ

ในความสัมพันธ์ทางดิ่ง จิตสำนึกจะเล็ก เป็นการใช้อำนาจ ขาดการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน เป็นทุกขสัมพันธ์ ขาดการเรียนรู้ และความสร้างสรรค์

การเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันนำไปสู่ความสัมพันธ์ทางราบ ที่ผู้คนมีความเสมอภาค ภราดรภาพ สามารถรวมตัวร่วมคิดร่วมทำอย่างเท่าเทียมกัน เป็นสุขสัมพันธ์ มีการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างสรรค์อย่างยิ่ง

ความสัมพันธ์ทางราบทำให้เกิดสังคมประชาธรรม (Civil Society)
หรือประชาสังคม

การเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนอย่าง
เท่าเทียมกันเป็นจิตสำนึกทางสังคม เป็นพื้นฐานให้เกิดความตั้งงามทาง
สังคมต่าง ๆ เช่น ประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรม

กิจการทุกชนิดไม่ว่า การศึกษา การทำงาน ศิลปะ กีฬา
จิตตภาวนา การสื่อสาร การโฆษณาธุรกิจ ควรนำไปสู่การสร้าง
จิตสำนึกใหม่แห่งการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคน
ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีรูปธรรมอยู่ที่การรวมตัวร่วมคิดร่วม
ทำ และการเชื่อมโยงกันทางสังคม

จิตสำนึกใหญ่นำไปสู่การรวมตัวร่วมคิดร่วมทำ
การรวมตัวร่วมคิดร่วมทำนำไปสู่จิตสำนึกใหญ่
ต่างส่งเสริมกันไปมา

จิตสำนึกใหญ่ \longleftrightarrow การรวมตัวร่วมคิดร่วมทำ

การรวมตัวร่วมคิดร่วมทำจึงเป็นรูปธรรมที่นำไปสู่การสร้าง
จิตสำนึกใหญ่ เพราะในการรวมตัวร่วมคิดร่วมทำจะมัดคิดเคบเอาต้นหา
มานะทิวีสวนตัวเป็นที่ตั้งไม่ได้ ต้องเคารพคนอื่น ลดความเห็นแก่ตัว
ลง เรียนรู้ร่วมกัน ปรองดองซึ่งกันและกัน นำไปสู่ความสำเร็จและ
ความเจริญ

พระพุทธองค์จึงตรัส สรรเสริญคุณของอปริหานิยธรรมเป็น
อันมาก ว่าเป็นธรรมะเพื่อความเจริญถ่ายเดียว

๒ ข้อแรกของอปริหานิยธรรม ๗ คือ

- (๑) หมั่นประชุมกันเป็นเนืองนิตย์
- (๒) พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อม
เพรียงกันกระทำกิจที่พึงกระทำ

จะเห็นได้ชัดเจนว่า เป็นหมวดธรรมะเพื่อความเข้มแข็งทาง
สังคม เป็นการสร้างความสัมพันธ์ทางราบ เพราะถ้าเป็นทางตั้ง ก็ไม่ต้อง
มาประชุม ใช้อำนาจสั่งการไปเลย พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียง
กันกระทำกิจที่พึงกระทำ ก็คือการรวมตัวร่วมคิดร่วมทำ

ที่ไหนดมีการรวมตัวร่วมคิดร่วมทำเรียกว่า ที่นั่นมีความเป็นชุมชน
การรวมตัวร่วมคิดร่วมทำ ควรจะเกิดขึ้นในทุกพื้นที่ ในทุกองค์กร
และในทุกเรื่อง ถ้าเป็นไปตามนี้จะเกิดจิตสำนึกใหม่และพลังทางสังคม
เต็มประเทศ เป็นการปฏิรูปประเทศไทยอย่างมีคุณภาพทีเดียว

“

กิจการทุกชนิดไม่ว่า
การศึกษา การทำงาน ศิลปะ กีฬา
จิตตภาวนา การสื่อสาร การโฆษณาธุรกิจ
ควรนำไปสู่การสร้างจิตสำนึกใหม่
แห่งการเคารพศักดิ์ศรีและ
คุณค่าความเป็นคนของคนทุกคน
อย่างเท่าเทียมกัน
มีรูปธรรมอยู่ที่การรวมตัวร่วมคิดร่วมทำ
และการเชื่อมโยงกันทางสังคม

”

๗.

โครงสร้าง INN

โครงสร้าง
จิตสำนึกใหม่

นี่เป็นการสรุป สิ่งทีกล่าวในตอนที่แล้วอีกแบบหนึ่ง

โครงสร้าง INN เป็นสิ่งที่ทุกคนทำได้เอง ไม่ต้องรอกฎหมาย กฎระเบียบ หรือขออนุมัติจากใคร เมื่อทำแล้วเกิดความสุข ความสร้างสรรค์ และความสำเรีจ

I = Individual = ปัจเจกบุคคล แต่ละคนสำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของตัวเอง ตระหนักรู้ในศักยภาพของตัวเอง แล้วลงมือทำอะไรดี ๆ ตามที่ตนชอบและถนัด โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์ส่วนรวม

N = Nodes = กลุ่ม มีการรวมตัวร่วมคิดร่วมทำเป็นกลุ่ม กลุ่มละสี่คนห้าคน หรือหกคนเจ็ดคน ทำสิ่งที่กลุ่มสนใจ โดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวม

N = Networks = เครือข่าย บุคคลก็ตาม กลุ่มก็ตาม มาเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย แต่ละคนแต่ละกลุ่มเป็นสมาชิกได้หลายเครือข่าย

ปัจเจกบุคคล - กลุ่ม - เครือข่าย หรือ INN นี่เป็นโครงสร้างทางราบที่ทุกคนมีบทบาทสร้างสรรค์ได้ด้วยตัวเอง มีส่วนร่วม มีความเสมอภาค มีการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ ตรงข้ามกับโครงสร้างทางตั้งที่บีบคั้น

ใน INN ทุกคนจะมีความสุขและความสร้างสรรค์ เมื่อทำงานร่วมกันไป ๆ จะเกิดความเชื่อถือว่าไว้วางใจกัน (Trust) ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่ามหาศาล เพราะทำให้มีความสุข ลดต้นทุนเพิ่มผลสำเร็จ

ความไม่เชื่อถือว่าไว้วางใจกันบีบคั้นทำให้จิตแคบ

ความเชื่อถือว่าไว้วางใจกันทำให้จิตเป็นอิสระ เปิดกว้างอยู่ในฐานะจะเรียนรู้ได้ง่าย

สังคมไทยยังเป็นสังคมทางดิ่งทุกแห่งหน ทำให้จิตสงบ บีบคั้นมีการเรียนรู้น้อย มีความสำเร็จน้อย ทำอะไรก็ติดขัด แก้ปัญหาไม่ได้ ขัดแย้งและแตกแยกกันมากขึ้นเรื่อย ๆ จนอาจจะเข้าไปสู่มิคัลัญญิกลียุค

หัวใจของการเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูปประเทศ คือ

การเปลี่ยนจากการเป็นสังคมทางดิ่งไปสู่การเป็นสังคมทางราบ

โดยมีการกระจายอำนาจไปโดยทั่วถึง ไปสู่บุคคล กลุ่ม ชุมชนท้องถิ่น

การที่จะรอให้คนอยู่ในโครงสร้างอำนาจเข้าใจ มีฉันทะวิริยะในการกระจายอำนาจนั้น ชักช้าไม่ทันการ

ประชาชนมากที่สุดที่จะมากได้เกิดจิตสำนึกใหม่ สำนึกในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และศักยภาพของตนเอง ลงมือทำอะไรดี ๆ และรวมตัวร่วมคิดร่วมทำในรูปต่าง ๆ และในเรื่องต่าง ๆ ให้เต็มประเทศ

คณะกรรมการปฏิรูปทั้ง ๒ คณะ มีความเห็นสอดคล้องกันว่าประชาชนเป็นผู้ปฏิรูป

คณะกรรมการสนับสนุนกระบวนการประชาชนในการปฏิรูป

คนไทยทุกภาคส่วน ควรจะส่งเสริมสนับสนุนให้คนไทยรวมตัวร่วมคิดร่วมทำเต็มพื้นที่ คือทุกชุมชนทั้ง ๘๐,๐๐๐ หมู่บ้าน ทุกท้องถิ่น และในเรื่องต่าง ๆ เช่น การสร้างสัมมาชีพให้เต็มพื้นที่ ในการดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ในเรื่องธรรมะ การศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม

การสื่อสาร งานวิชาการในเรื่องต่างๆ รวมตัวกันเป็นบริษัทธุรกิจเพื่อสังคมขนาดเล็ก (SSE = Small Social Enterprise) ซึ่งมีเรื่องน่าทำมากมาย หรือทำเรื่องคุณภาพโรงพยาบาลอย่างที่ประชาคม HA ทำอยู่

ภาคธุรกิจซึ่งเป็นภาคที่มีการจัดการสูงกว่าภาคอื่นน่าจะเข้ามาช่วยสร้างความเข้าใจของสังคมที่จะรวมตัวร่วมคิดร่วมทำเพื่อสังคมในเรื่องต่าง ๆ อย่างเต็มที่

ถ้ามีการรวมตัวร่วมคิดร่วมทำเต็มสังคม ประเทศไทยจะเปลี่ยนจิตสำนึกจะเปลี่ยน

จิตสำนึกใหม่ จะเปลี่ยนประเทศไทย

ประเทศไทยเปลี่ยน จิตสำนึกเปลี่ยน

๑.

การปฏิรูป

การบริหารประเทศ

จากการเอา

กรมเป็นตัวตั้ง

เป็นเอา

พื้นที่เป็นตัวตั้ง

กุญแจ ของการปฏิรูป อยู่ที่การปฏิรูปการบริหารประเทศจาก การเอารวมเป็นตัวตั้ง ไปเป็นการเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง

เรื่องที่ถูกมาทั้งหมด ถ้าคิดทำ “ข้างบน” หรือในส่วนกลาง จะมอง ไม่ออกว่าทำให้สำเร็จได้อย่างไร แต่ถ้าเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง เช่น หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด จะเห็นชัดเจนและง่ายขึ้น เพราะบนพื้นที่ มีคน องค์กร และทรัพยากรต่าง ๆ อย่างครบครัน

ชุมชนท้องถิ่นครอบครองพื้นที่ทุกตารางนิ้ว ถ้าชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง ประเทศจะมั่นคง ถ้าชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งทุก ๆ ทางจะเป็นการอภิวัฒน์ ประเทศไทยจริง ๆ

บนพื้นที่นอกจากชุมชนท้องถิ่นแล้ว ยังมีองค์กรภาครัฐต่าง ๆ ภาคธุรกิจ และการรวมตัวของประชาคมในรูปแบบต่าง ๆ ในแต่ละจังหวัดจึง ควรมีการรวมตัวกันเป็นภาคีเพื่อพัฒนาจังหวัดอย่างบูรณาการ และ ช่วยกันพัฒนาจังหวัดอย่างบูรณาการให้เต็มพื้นที่

ภาคีพัฒนาจังหวัดนี้ จะหนีไม่พ้นที่จะต้อง มีภาคธุรกิจ-ภาครัฐ- ภาคประชาสังคม ที่ควรจะมีกรรวมตัวกันทำงานแล้วจะพบพลังสร้างสรรค์ อย่างมหัศจรรย์ เพราะเป็นการเอาจุดแข็งของแต่ละภาคส่วนมาร่วมและ ลดจุดอ่อนของแต่ละฝ่ายลง ขอให้ทดลองสามเหลี่ยมธุรกิจ-รัฐ-ประชา สังคม กันในทุกจังหวัด

การพัฒนาโดยเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง ในรูปของชุมชนเข้มแข็ง ท้องถิ่นเข้มแข็ง และภาคีพัฒนาจังหวัดอย่างบูรณาการ น่าจะเป็น การเปิดการมีส่วนร่วมสำหรับทุกคนและองค์กรทุกชนิด

เรียกว่าเป็นการเปิดพื้นที่ทางสังคม และพื้นที่ทางปัญญาอย่างกว้างขวางทั้งแผ่นดิน

การปิดพื้นที่ทางสังคมและพื้นที่ทางปัญญา ทำให้จิตสำนึกเล็กและคับแคบ

การเปิดพื้นที่ทางสังคมและทางปัญญาอย่างกว้างขวาง เป็นเสมือนการ “เปิดฝา” ให้จิตสำนึกขยายใหญ่ พลังทางสังคมขยายใหญ่ พลังทางปัญญาขยายใหญ่

การปฏิรูปประเทศไทย มองในแง่หนึ่งคือการ “เปิดฝา” ประเทศที่อุดกั้นให้พลังจิตสำนึก พลังสังคม พลังปัญญา เติบโตอย่างก้าวกระโดดสู่การอภิวัฒน์ประเทศไทย

ฉะนั้น ขอให้ทุกคนและทุกฝ่ายช่วยกันศึกษาพิจารณาการพัฒนาโดยเอาพื้นที่เป็นตัวตั้งให้ดี ๆ และร่วมกันเป็นภาคีในการพัฒนาโดยเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง หรือเทศาภิวัฒน์ (เทศะ = พื้นที่)

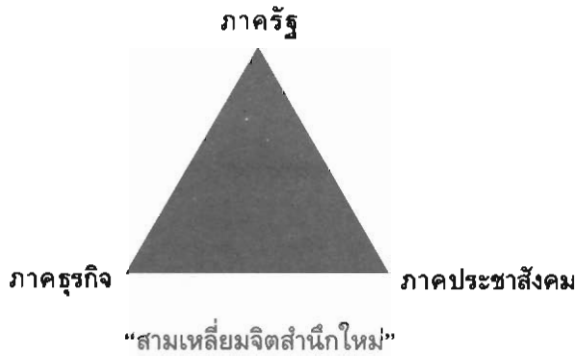
เทศาภิวัฒน์ คือ การอภิวัฒน์โดยเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง เปิดพื้นที่ทางสังคมและพื้นที่ทางปัญญาอย่างกว้างขวางทั้งแผ่นดิน

เมื่อเอาแผ่นดินเป็นตัวตั้ง มีความมั่นคงดีแล้ว ใครจะพัฒนาเรื่องอะไรให้วิจิตรพิศดารสูงส่งอย่างไรย่อมทำได้สะดวก ในทางธรรมนั้นจะไปทะเลสุโลกุตตระเลยย่อมได้ เมื่อแผ่นดินแข็งแรงตั้งมั่นแล้วจะมีผู้บรรลุธรรมกันจำนวนมากทีเดียว

สามเหลี่ยมจิตสำนึกใหม่

ภาคธุรกิจ-ภาครัฐ-ภาคประชาสังคม

ภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคประชาสังคม ต่างมีจุดแข็งและข้อจำกัดต่างกัน ถ้าต่างคนต่างทำพลังไม่มาก แต่ถ้าทั้ง ๓ ภาคมาทำงานร่วมกัน จะเกิดพลังจิตสำนึกใหม่และพลังของความล้ำเลิศมหาศาล

ภาคธุรกิจ	มีจุดแข็งเรื่องการจัดการและนวัตกรรม แต่ขาดการเข้าถึงสังคม
ภาครัฐ	มีจุดแข็งเรื่องความชอบธรรมและทรัพยากร แต่ขาดการเข้าถึงสังคมและการจัดการ
ภาคประชาสังคม	มีจุดแข็งเรื่อง การเข้าถึงสังคม แต่ขาดการจัดการและทรัพยากร

น่าจะล้าสมัยแล้วที่จะต่างคนต่างอยู่และตั้งตัวเป็นปฏิปักษ์กัน ซึ่งก็เป็นการคิดเชิงตั้ง

ถ้าเข้ามารวมตัวร่วมคิดร่วมทำกัน จะขยายจิตสำนึกให้ใหญ่และเสริมพลังซึ่งกันและกัน ปัจจุบันมีปัญหาต่างๆ ซึ่งสลับซับซ้อนและยากต่อการแก้ไข เช่น ความยากจน ความอยุติธรรมในสังคม การทำลายสภาวะแวดล้อม การเกิดหายนภัยทางธรรมชาติ ซึ่งนับวันจะมีมากขึ้นๆ การบริหารประเทศแบบรวมศูนย์อำนาจที่เอากรมเป็นตัวตั้งไม่มีทางแก้ปัญหาประเทศได้อีกต่อไปแล้ว

การรวมศูนย์อำนาจ ทำให้จิตสำนึกต่ำกันไปเลยทั้งกรมก็มี ต้องกระจายอำนาจไปเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง ให้มีการรวมตัวกันในแนวราบ การรวมตัวกันในแนวราบจะทำให้มีพลังทางจิตสำนึก พลังทางสังคม พลังทางปัญญา รวม สามารถเผชิญกับปัญหาและทำการพัฒนาได้ดีกว่ากรม

๑.

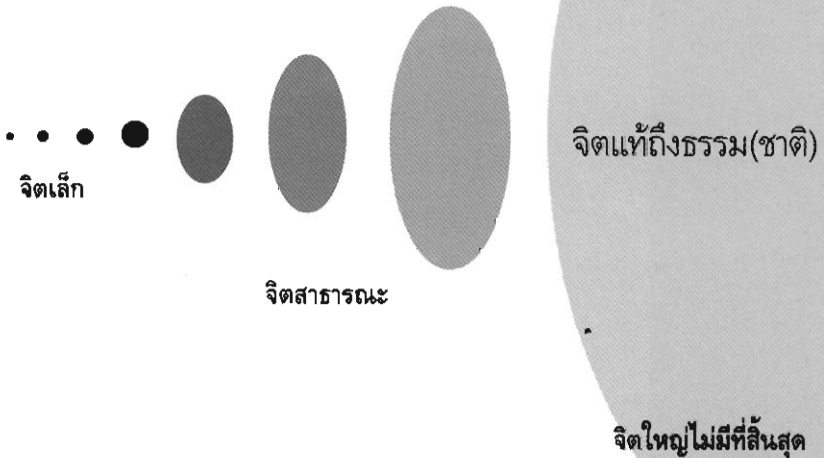
สรุป

ปฏิรูปจิตสำนึก

การปฏิรูปจิตสำนึก คือ การปฏิรูปจากจิตเล็กให้เป็น
จิตใหญ่

จิตเล็ก คือ จิตที่เห็นแก่ตัวสุดๆ ทำให้เกิดความบีบคั้นและความ
สัมพันธ์ที่ไม่ดี

จิตใหญ่ คือ จิตที่เห็นแก่คนอื่นและสิ่งอื่น หรือมีจิตสาธารณะ
ลดความเห็นแก่ตัวลงเรื่อยๆ เข้าถึงความจริงมากขึ้นเรื่อยๆ และอาจเข้าถึง
ความเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติทั้งหมด ทำให้เป็นอิสระ ประสบความสุข
ความงาม มีความรักอันไพศาลต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติทั้งหมดเป็นไป
เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยสันติ

จิตสำนึกใหม่หรือจิตใหญ่ เกิดจากประสบการณ์และปัญญา
ที่ทำให้ไปพ้นความคับแคบในตัวเอง เช่น

- (๑) สัมผัสความทุกข์ยาก หรืออารมณ์ความรู้สึกของเพื่อนมนุษย์ หรือสรรพชีวิตอื่น
- (๒) กิจการทางสังคม เช่น การเป็นอาสาสมัคร การรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำ เกิดความเป็นชุมชน การปรับเปลี่ยนสังคมทางดี ที่คับแคบเป็นสังคมทางราบที่เปิดกว้าง
- (๓) ทำการงานที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวม การสร้างความยุติธรรม
- (๔) ศิลปะ และการออกกำลังกาย ที่ดึงใจออกจากส่วนตัวไปสู่ส่วนรวม
- (๕) การสัมผัสกับธรรมชาติที่มีความใหญ่ เช่น ท้องฟ้า มหาสมุทร ป่าใหญ่ โลก จักรวาล ที่ดึงจิตไปเชื่อมกับความเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติ
- (๖) การสำนึกถึงศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ของตนเอง การเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคน อย่างเท่าเทียมกัน
- (๗) การเจริญสติทำให้สามารถเข้าถึงธรรมอันปราศจากการปรุงแต่ง สุข สงบ สันติ เป็นไปเพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยสันติ
- (๘) พยายามเข้าถึงสิ่งสูงสุดอยู่เสมอๆ สุดแต่ว่าสิ่งสูงสุดนั้น คือ พระผู้เป็นเจ้า หรือความจริง ความดี ความงาม หรือ ปรมาตมัน หรือนิพพาน

จิตสำนึกใหม่เป็นไปเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างลงตัว

ปัญหาของประเทศไทยและของโลก คือ ความไม่สามารถอยู่ร่วมกันอย่างลงตัว

สรรพสิ่งล้วนสัมพันธ์

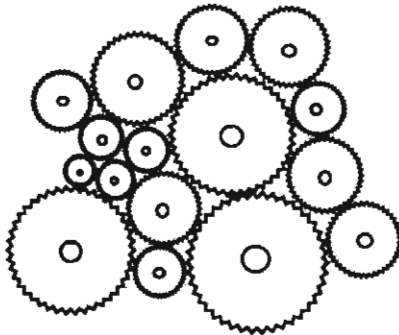
ไม่มีอะไรอยู่โดดๆ ถ้าองค์ประกอบถูกต้องและสัมพันธ์กันอย่างถูกต้อง ระบบทั้งหมดดำเนินไปอย่างราบรื่น เช่นอย่างเครื่องจักรที่ฟันเฟือง

ทุกตัว ทั้งเล็กทั้งใหญ่ มีความสำคัญ ถ้าทุกตัวถูกส่วนและสัมพันธ์กัน
อย่างกลมกลืน ระบบก็ขับเคลื่อนไปได้อย่างราบรื่น

ถ้าฟันเฟืองทุกตัวถูกสัดส่วนและสัมพันธ์กันอย่างถูกต้อง ระบบ
ก็ดำเนินไปอย่างราบรื่น

ถ้าฟันเฟืองตัวใด คด โกงงอ ระบบย่อมติดขัด

ถ้าฟันเฟืองทุกตัวถูกสัดส่วนและ
สัมพันธ์กันอย่างถูกต้อง ระบบก็
ดำเนินไปอย่างราบรื่น

สังคมก็เช่นเดียวกัน ที่ทั้งคนและสิ่งแวดล้อมต้องสัมพันธ์กัน
อย่างลงตัว จึงจะเกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

การมีคนจิตสำนึกเล็ก คำนึงถึงแต่ส่วนตัว ขาดจิตสาธารณะ
ไม่คำนึงถึงการอยู่ร่วมกันของทั้งหมด สังคมย่อมติดขัดหรือล่มสลายลง

ฉะนั้น การปฏิรูปจิตสำนึกของคนทั้งหมด ให้มีจิตใหญ่ คำนึงถึง
ส่วนรวมทั้งหมดจึงมีความจำเป็นเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างลงตัว

การปฏิรูปประเทศไทย คือ กระบวนการจัดความสัมพันธ์ใหม่ของ
สังคม ให้มีการอยู่ร่วมกันอย่างถูกต้องเป็นธรรมและสันติ การปฏิรูป
จิตสำนึกจึงมีความจำเป็น ทุกคน ทุกภาคส่วน และทุกกิจกรรม ควรนำ
ไปสู่การสร้างจิตสำนึกใหม่

๑๐.

ปฏิรูปประเทศไทย

ปฏิรูปจิตสำนึก

ขอให้ย้อนกลับไปดูตอนที่ ๑ ที่ว่าโครงสร้างของประเทศ
ที่เป็นธรรมเป็นรูปเหมือนพระเจดีย์ ที่ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

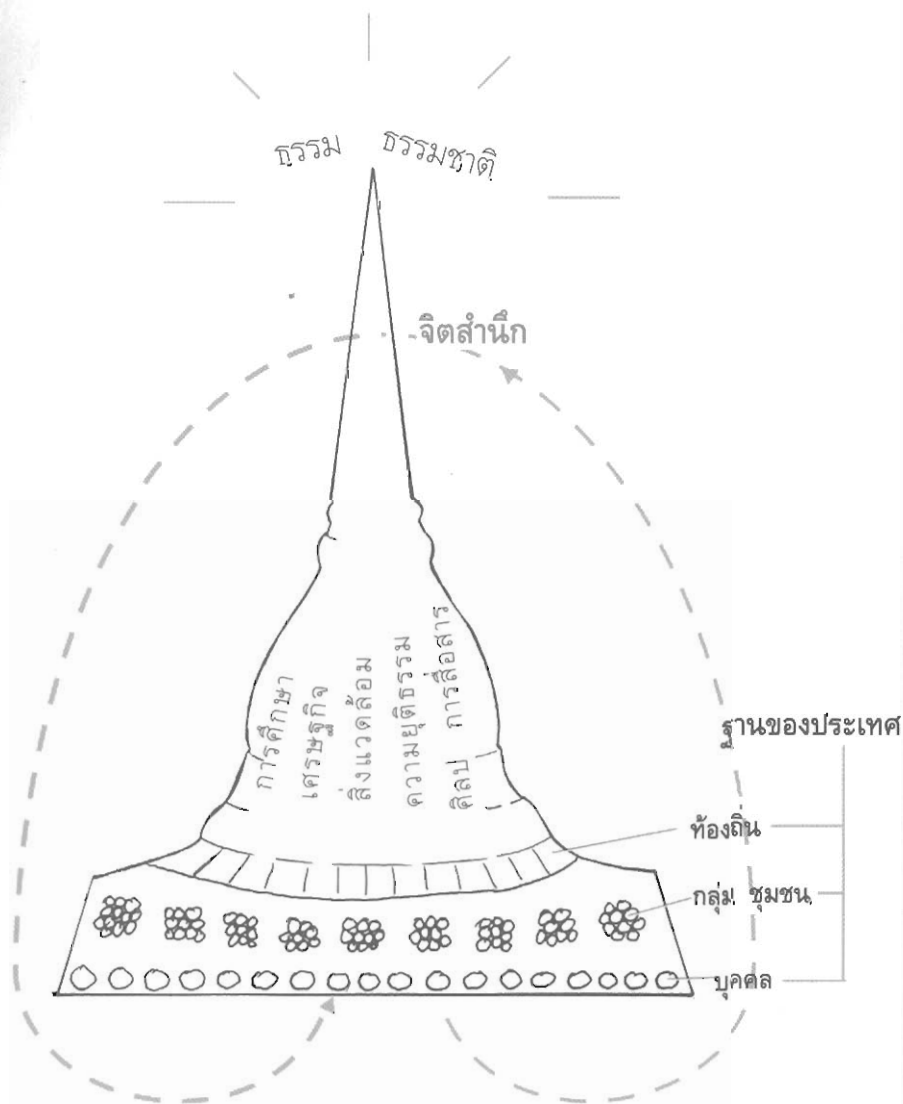
- (๑) ยอดพระเจดีย์ ซึ่งสูงที่สุด คือ ปฏิรูปจิตสำนึกและ
ความเป็นธรรม
- (๒) ฐานพระเจดีย์ ต้องกว้างและแข็งแรง ได้แก่ ชุมชน
ท้องถิ่น ต้องปฏิรูปการบริหารประเทศ
จากการเอารวมเป็นตัวตั้ง ซึ่งรวมศูนย์
ไปสู่การเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง หรือ
เทศาภิวัฒน์ (เทศะ = พื้นที่)
- (๓) องค์พระเจดีย์ ได้แก่ระบบต่างๆ ต้องเชื่อมระหว่าง
ยอดกับฐาน เช่น ระบบการศึกษา ระบบ
เศรษฐกิจ ระบบความยุติธรรม ฯลฯ

เมื่อได้อ่านมาทั้ง ๔ ตอน จะเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างยอดฐาน
และองค์พระเจดีย์ ว่าเมื่อทั้งสามส่วนเชื่อมโยงย่อมส่งผลถึงกันและกัน
โดยทั่วตลอด (ตามรูป)

จิตสำนึก ย่อมมีผลให้ฐานของประเทศแข็งแรงและระบบต่างๆ มี
ความถูกต้อง

ฐานของประเทศแข็งแรง ย่อมทำให้จิตสำนึกใหญ่และระบบต่างๆ มี
ความถูกต้อง

ระบบต่างๆ มีความถูกต้อง ย่อมทำให้จิตสำนึกใหญ่และฐาน
ของประเทศแข็งแรง

ฉะนั้น บุคคล กลุ่ม และเครือข่าย จะเริ่มต้นที่ส่วนใดของ พระเจดีย์ ก็ได้ แต่พยายามให้เชื่อมโยงถึงกันทั้งหมด เหมือนเห็นช้างทั้งตัว

เมื่อความมีจิตสำนึกใหญ่ ฐานของประเทศไทยแข็งแรง ระบบต่าง ๆ เชื่อมโยงกับจิตสำนึกใหญ่หรือความเป็นธรรม และกับความแข็งแรงของฐานของประเทศ ประเทศไทยทั้งหมดก็จะลงตัว มีความถูกต้องเป็นธรรม เป็นประเทศไทยที่น่าอยู่ มั่นคง ศานติ

โดยประการฉะนี้ คนไทยทั้งหมดสามารถร่วมสร้างประเทศไทยได้
และก็จะเข้าใจสิ่งที่ครูสอน รูปสูง แห่งบ้านท่านางแนว อำเภอ
เวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น กรรมการสมาชิกราชูป ที่กล่าวว่า

“ประชาชนเป็นผู้ปฏิรูป (นั่นคือเราทุกคน)

ปฏิรูป ๓ ระดับ

๑. **ปฏิรูปตนเอง** (นั่นคือปฏิรูปจิตสำนึก)
๒. **ปฏิรูปองค์กร** (นั่นคือสร้างฐานของประเทศให้แข็งแรง)
๓. **ปฏิรูปนโยบาย”** (นั่นคือจัดระบบต่างๆ ให้ลงตัว)

เมื่อประชาชนเป็นผู้ปฏิรูป ด้วยพลังจิตสำนึก ด้วยพลังทางสังคม
จากการรวมตัวร่วมคิดร่วมทำและมีองค์กรจัดการ ด้วยพลังทางปัญญา
เชิงนโยบายและด้วยสันติวิธี จะเป็นพลังของความถูกต้องชอบธรรม
อันมหาศาล ไม่มีอะไรจะทานพลังของประชาชนอันถูกต้องชอบธรรมอัน
มหาศาลได้

พลังนี้จะนำไปสู่การปฏิรูปประเทศไทย หรือการร่วมสร้าง
ประเทศไทยที่น่าอยู่ที่สุด ของเราทุกคนร่วมกัน

ความปรองดอง ความสามัคคี ความสร้างสรรค์

จึงบังเกิดขึ้น ด้วยประการฉะนี้

ขอความสวัสดิ์จงมีแก่เพื่อนคนไทยทุกคน

จิตสำนึก

เป็นประดุก

พลังนิวเคลียร์

ในตัวมนุษย์

พลังจิตสำนึก

เปลี่ยนชีวิต

เปลี่ยนโลกได้